

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně **K. Š.**, bytem M., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 12.9.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012 č.j. X o starobní důchod a o přeplatek na starobním důchodu,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č. I. a č. II. ze dne 29.5.2012 č.j. X se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou předanou k přepravě dne 12.9.2012 a doručenou zdejšímu soudu dne 13.9.2012 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012, kterým žalovaná rozhodnutí ČSSZ č. II č.j. X ze dne 29.5.2012 zčásti změnila tak, že se žalobkyni ukládá povinnost vrátit ČSSZ přeplatek na starobním důchodu ve výši 57.500,-Kč podle ustanovení § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a ve zbytku toto rozhodnutí potvrdila stejně jako rozhodnutí č. I č.j. 535 327 398 ze dne 29.5.2012, přičemž uvedeným rozhodnutím č. I odňala žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon**) od 8.5.2012 starobní důchod a uvedeným rozhodnutím č. II jí uložila povinnost vrátit přeplatek na starobním důchodu za období od 12.8.2009 do 7.5.2012 v částce 57.500,- Kč podle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 11.7.2012 žalovaná zdůraznila, že žalobkyně požádala prostřednictvím Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Karlovy Vary dne 22.4.2009 o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku dle § 31 zákona s datem přiznání od 12.8.2009; na základě této žádosti vydala ČSSZ dne 28.5.2009 rozhodnutí, kterým byl žalobkyni přiznán od 12.8.2009 starobní

důchod podle § 31 zákona a od 12.8.2009 jí nenáležel částečný invalidní důchod, který do uvedeného data pobírala, spolu se starobním důchodem jí náležel rovněž vdovský důchod. Následně obdržela ČSSZ od žalobkyně podání, v němž uvedla, že se jí změnila situace a nyní má ve vlastní péči tři mentálně postižené sourozence, jejichž je opatrovníkem, proto žádala o „zastavení“ starobního důchodu od 12.8.2009 a požádala o vyplácení částečného invalidního důchodu spolu s důchodem vdovským, na základě toho ČSSZ vydala dne 29.5.2012 rozhodnutí č. I a č. II, proti nimž žalobkyně podala námitky ze dne 18.6.2012, v nichž uvedla, že do 12.8.2009, kdy jí byl přiznán starobní důchod, byla vedena v evidenci úřadu práce a nepracovala ani poté. Žalovaná rovněž v odůvodnění citovala znění § 118a odst. 1 a 2 zákona č. 582/1991 Sb. a také uvedla, že skutečnost, že ČSSZ neodňala účastníci řízení vdovský důchod bezprostředně, nemůže ve svém důsledku způsobit vznik nároku účastnice řízení na dávku, k němuž je v daném případě třeba splnění podmínek ustanovení § 52 odst. 1 zákona. Zákon neumožňuje zbavení žalobkyně odpovědnosti za porušení právní povinnosti nepřijmout (vrátit) neprávem vyplacený důchod, i když si je ČSSZ vědoma toho, že z hlediska žalobkyně přistoupila k odnětí starobního důchodu, nestandardně pozdě. ČSSZ vyjádřila politování nad touto skutečností, způsobenou zčásti kapacitou technologických postupů instituce spravující téměř 4 miliony důchodových dávek, zčásti lidským faktorem, ale ve svém důsledku pomalost vyřízení věci nemůže způsobit vznik nároku na dávku, která vzniká v daném případě výhradně splněním podmínek § 52 odst. 1 (*neuvedeno označení zákona*).

Žalobkyně vyjádřila nesouhlas s rozhodnutím žalované ze dne 11.7.2012, neboť ČSSZ nežádala o zastavení ani odejmutí předčasného starobního důchodu přiznaného podle § 31 zákona přiznaného od 12.8.2009 a ani v době pobírání tohoto důchodu nevykonávala žádnou výdělečnou činnost, která by zakládala účast na sociálním pojištění. Dle ní jí měl být i nadále vyplácen předčasný starobní důchod dle § 31 zákona s datem přiznání od 12.8.2009. Na ČSSZ Praha zaslala pouze dopis, kterým žádala o výplatu invalidních důchodů z mládí jejích sourozenců k jejím rukám, protože byla ustanovena Okresním soudem v Karlových Varech jejich opatrovníkem. Požadovala, aby jí byl i nadále vyplácen předčasný starobní důchod a zrušena povinnost uhradit vzniklý přeplatek ve výši 57.500,-Kč. Závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované. K žalobě byly připojeny listiny o ustanovení opatrovníka, na jejichž základě byla žalobkyně ustanovena opatrovníkem svých sourozenců D. zbavených způsobilosti k právním úkonům M., nar. 1950, J., nar. 1954, aj., nar. 1955.

Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 2.10.2012 závěrem ponechala rozhodnutí na výsledku dokazování a úvaze soudu a mimo jiné uvedla, že tvrzení žalobkyně, že o zastavení starobního důchodu nežádala, vyvrací její dopis ze dne 29.6.2009, který je součástí dávkového spisu a o něž se opírá rozhodnutí č. I a II ze dne 29.5.2012; požadavek uplatněný žalobou je pak v přímém rozporu s jejím původním požadavkem v citovaném dopisu. Napadeným rozhodnutím ČSSZ pouze změnila označení odstavce § 118a zákona č. 582/1991 Sb., neboť nabyla přesvědčení, že žalobkyně dopisem ze dne 29.6.2009 oznamuje, že je výdělečně činná, když uvádí, že se u ní „změnila situace“, pečuje o tři postižené sourozence a žádá o zastavení starobního důchodu ode dne jeho přiznání. V tom případě měla podle citovaného ustanovení povinnost nepřijímat jednotlivé splátky důchodu, resp. bezodkladně je vrátit, neboť z okolností musela předpokládat, že jí byly vyplaceny neprávem. Žalovaná také podotkla, že nepokládala za nezbytné přешetřit, zda péče o tři postižené sourozence vykonávaná žalobkyní

byla výdělečnou činností zakládající účast na sociálním zabezpečení, když sama žalobkyně v této souvislosti žádala o zastavení starobního důchodu. Napadeným rozhodnutím proto žalovaná potvrdila rozhodnutí č. I ze dne 29.5.2012, kterým vyhověla požadavku žalobkyně a odňala jí starobní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona od 8.5.2012. Rozhodnutím č. II z téhož data pak za dobu od přiznání starobního důchodu do dne jeho odnětí vykázala přeplatek po zúčtování s náležejícím invalidním důchodem a stanovila povinnost žalobkyně k jeho vrácení žalované.

Ze zasláního dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně soud zjistil, že skutečnosti uvedené žalovanou ve vyjádření ze dne 2.10.2012, jehož stejnopis byl zaslán i žalobkyni, odpovídají obsahu tohoto spisu. Soud však zjistil také následující:

* *Dle žádosti ze dne 22.4.2009 sepsané na OSSZ Karlovy Vary žalobkyně žádala od 12.8.2009 o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku.*

* *Rozhodnutím ze dne 28.5.2009 byl žalobkyni přiznán od 12.8.2009 měsíčně starobní důchod podle § 31 zákona ve výši 7.761,-Kč a vyplácený vdovský důchod od uvedeného data náležel ve výši 1.147,-Kč, celkem 8.908,-Kč, přičemž od uvedeného data nenáležel důchod částečně invalidní; rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dle založené dodejky dne 9.6.2009.*

* *Vlastnoručně psaným dopisem ze dne 29.6.2009 doručeným žalované dne 1.7.2009 žalobkyně žádala kvůli změněné situaci, má ve vlastní péči tři mentálně postižené sourozence a je jejich opatrovníkem, o zastavení starobního důchodu od 12.8.2009 a vyplácení částečně invalidního a vdovského důchodu, který jí byl vyplácen.*

* *Ze založeného konceptu rozhodnutí bez data zpracovaného dne 4.8.2009 vyplývá, že jím bylo reagováno na dopis žalobkyně z 29.6.2009, ale není zjistitelný důvod nerealizování.*

* *Rozhodnutí č. I ze dne 29.5.2012 obsahuje pouze následující: Žalobkyni se podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona od 8.5.2012 odnímá starobní důchod; měsíčně invalidní důchod činí 5.320,-Kč a vdovský 1.212,-Kč, celkem 6.532,-Kč a v odůvodnění je pouze uvedeno, že účastník řízení požádal o zastavení výplaty starobního důchodu.*

* *Rozhodnutím č. II ze dne 29.5.2012 byla žalobkyni uložena povinnost vrátit žalované podle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, přeplatek na starobním důchodu za dobu od 12.8.2009 do 7.5.2012 v částce 57.500,-Kč do 3 dnů od právní moci rozhodnutí s odůvodněním, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 29.5.2012 byla zastavena výplata starobního důchodu od 8.5.2012 a žalobkyni byl v době od 12.8.2009 do 7.5.2012 vyplácen uvedený důchod v uvedených měsíčních splátkách, ačkoliv nenáležel, protože žalobkyně pobírala starobní důchod před dosažením důchodového věku a pracovala, takže nesplňovala podmínky § 37 odst. 2 zákona, čímž vznikl přeplatek ve výši 57.500,-Kč a protože odpovědnost dle § 118a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. je objektivní, je žalobkyně odpovědná za vznik přeplatku bez zřetele na zavinění; dále bylo uvedeno, v jakých měsíčních částkách žalobkyni v uvedeném období náležel invalidní a vdovský důchod, ale není uveden výpočet, jímž žalovaná dospěla k výši přeplatku.*

* *Podáním, tj. námitkami, ze dne 18.6.2012 žalobkyně sdělila ČSSZ, že do 12.8.2009, kdy jí byl přiznán předčasný starobní důchod, byla v evidenci uchazečů o zaměstnání a nepracovala ani v době, kdy jí byl důchod vyplácen a nepracuje ani nyní.*

* *Z dalších písemností vyplývá datum nároku žalobkyně na starobní důchod - 27.7.2012; dle odpovědi z 9.7.2012 odd. 427 pro odd. 315 žádající o vyjádření, u jakého zaměstnavatele žalobkyně v době vzniku přeplatku od 12.8.2009 do 7.5.2012 byla zaměstnána a z jakého*

zdroje tato informace pochází vyplývá, že odd. 427 postupovalo podle dopl. z 1.7.2009, kdy dopis sice zřejmě nebyl správně formulován, ale projev vůle důchodkyně byla nepochybná a domnívali se, že jde o pěstounskou péči o těžce zdravotně postižené děti, kdy je vyplácena odměna pěstouna; jde tedy o výdělečnou činnost ve smyslu § 27 zákona.

Žalobkyně v podání dne 30.10. a 13.11.2012 setrvala na podané žalobě, když nechápe, proč ČSSZ na její dopis z roku 2009 reagovala až v roce 2012. O předčasný starobní důchod žádala od 12.8.2009, aby se mohla věnovat třem mentálně postiženým sourozencům, které měla v péči – J. od 1.12.2007, J. od 8.5.2009 a M. od 1.6.2009, ale až poté se dozvěděla, že doba péče o ně se započítává do důchodu, proto napsala „žádost o zastavení důchodu“ do Prahy, když nedostala odpověď, vymazala „žádost“ z hlavy a byla překvapená po třech letech rozhodnutím z Prahy a navíc tím, že má zaplatit přeplatek 57.500,-Kč.

Následně žalovaná dne 19.12.2012 sdělila, že žalobkyně v žádosti o starobní důchod z 22.4.2009 uvedla, že je od 1.4.2004 vedena jako uchazeč o zaměstnání, nárok na zhodnocení doby péče o osobu blízkou dle § 5 odst. 1 písm. s) zákona neuplatnila a rozhodnutí, kterým byla ustanovena opatrovnící svého postiženého sourozence, nepředložila. V současné době již žalobkyně splňuje podmínky pro nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 1 zákona od 27.7.2012, o který může požádat místo invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně, Pokud řádným způsobem uplatní žádost o tento starobní důchod a prokáže hodnověrným dokladem péči o své tři postižené sourozence, bude jí přiznán starobní důchod. Ten podle informativního výpočtu, při prokázání doby péče o osobu blízkou, by činil 10.387,- Kč měsíčně. Vzniklý přeplatek by pak mohl být částečně uhrazen doplatkem nově přiznaného starobního důchodu, zbývající část přeplatku by mohla být uhrazována po uzavření dohody srážkami z důchodu. Žalovaná trvala na tom, že napadeným rozhodnutím vyhověla žádosti žalobkyně o zastavení výplaty „předčasného“ starobního důchodu a navrhla zamítnutí žaloby.

V dalším podání ze dne 24.1.2013 žalobkyně setrvala na podané žalobě.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen s.ř.s., soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen **správní orgán**). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Podle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení

žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Podle § 118a odst. 1, 2 zákona č. 582/1991 Sb. jestliže byl důchod vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, protože příjemce důchodu nesplnil některou jemu uloženou povinnost, přijal důchod nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo vědomě jinak způsobil, že důchod nebo jeho část byl vyplácen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, má plátce důchodu vůči příjemci důchodu nárok na vrácení, popřípadě náhradu nesprávně vyplacené částky. Jestliže byl občanu vyplácen starobní důchod a nebyly přitom splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění pro výplatu tohoto důchodu, má plátce důchodu vůči tomuto občanu nárok na vrácení těch vyplacených částek starobního důchodu, které nenáležely. To platí obdobně, zanikl-li nárok na vdovský nebo vdovecký důchod z důvodu uzavření nového manželství nebo nárok na sirotčí důchod z důvodu dosažení 26. roku věku.

V § 59 odst. 1 zákona je stanoveno, že jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu důchodu starobního nebo invalidního důchodu a na výplatu důchodu vdovského nebo vdoveckého důchodu, vyplácí se vyšší (nejvyšší) důchod v plné výši a ostatní důchody se vyplácejí ve výši jedné poloviny procentní výměry.

Žalobkyně se podanou žalobou v této věci domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech shora zjištěných skutečností dospěl k závěru o důvodnosti *žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012* a to po přezkoumání obsahu napadeného rozhodnutí žalované i *s přihlédnutím k § 67 odst. 2 věta první a § 68 odst. 1 až 6 zákona č. 500/2004 Sb., dále jen správní řád* (rozhodnutí se vyhotovuje v písemné formě, obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků a ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno a označení účastníků; v odůvodnění se uvedou důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků), protože *žalovaná do rozhodnutí ze dne 11.7.2012 úvahy požadované správním řádem neuvedla, když se plně nevypořádala s velmi stručnými námitkami žalobkyně ze dne 18.6.2012 proti rozhodnutí č. I a č. II ze dne 29.5.2012; žalovaná ani nepožádala žalobkyni o upřesnění těchto námitek, ač tak učinit mohla a měla. Odůvodnění rozhodnutí ze dne 11.7.2012 neobsahuje žádné srozumitelné vysvětlení pro pochopení důvodů, pro něž případ tzv. objektivní odpovědnosti dopadá pouze na žalobkyni a není vůbec uvedeno, z jakých okolností musela jednoznačně předpokládat, že jí byl v předmětné době (od 12.8.2009 do 7.5.2012) vyplácen starobní důchod neprávem a vzhledem k okolnostem případu musela vědět, že jí nenáleží a pokud by splnila svou zákonnou povinnost a nepřijala by důchod, přeplatek by nevznikl. Žalobkyně v předmětné době totiž nepobírala žádný jiný důchod než starobní kromě vdovského vyplácený jí žalovanou, ani v té době nepracovala, přestože tuto skutečnost žalovaná uvedla jako důvod v odůvodnění rozhodnutí č. II, proč žalobkyni nenáležel přiznaný starobní důchod, aniž by pro toto tvrzení měla jakékoli podklady, ani jí nebyl vyplácen invalidní důchod. Kupodivu se žalovaná ani nevypořádala se s tím, že o odnětí starobního důchodu bylo rozhodnuto zpětně.*

Přehlédnout nelze ani skutečnost, že žalovaná na žádost žalobkyně z 29.6.2009 vůbec nereagovala, nepožadovala po ní upřesnění její žádosti či doplnění o potřebné listiny, ač ji bylo možno hodnotit ve smyslu § 86 odst. 4 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb. (*změna data přiznání důchodu*), jelikož byla doručena ve lhůtě do 30 dnů od doručení rozhodnutí ze dne 28.5.2009, a zejména o ní rozhodla až 29.5.2012 rozhodnutím č. I, aniž by se ještě předtím žalobkyně v rámci „dobré správy“ ve smyslu §§ 2-8 správního řádu dotázala, zda po tak dlouhé době na žádosti ještě trvá; navíc došlo i k porušení § 85a odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. (*vydání rozhodnutí nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení*). *Rozhodnutí č. I je však naprosto nepřezkoumatelné a tedy i nesrozumitelné* s ohledem na jeho shora citovaný obsah, jelikož z něho není vůbec zjištělné, kdy žalobkyně požádala o zastavení výplaty starobního důchodu a z jakého důvodu, přičemž výplata důchodu nebyla zastavena, ale naopak odňata a to ještě v rozporu s § 56 odst. 1 písm. a) zákona (*zjistí-li se, že nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen*), neboť starobní důchod byl odejmut od 8.5.2012, ale až rozhodnutím ze dne 29.5.2012, tedy byl odejmut tzv. zpětně, ale nikoli do budoucna, jak je stanoveno zákonem. Důvod uvedení pouhé výše invalidního a vdovského důchodu ve výroku tohoto rozhodnutí také není zjištělný. *Rozhodnutí č. II je také nepřezkoumatelné a tedy i nesrozumitelné*, neboť bylo vydáno na základě rozhodnutí č. I vydané v rozporu s citovaným § 56 odst. 1 písm. a) zákona, obsahuje nesprávný a naprosto neověřený údaj o tom, že žalobkyně pracuje, ačkoliv se jednalo pouze o domněnku pracovnice či pracovník odd. 427 ČSSZ a vůbec neobsahuje výpočet, na jehož základě byla stanovena výše přeplatku na starobním důchodu, když nepostačuje pouhé uvedení výše vypláceného a údajně správně náležejícího důchodu; uvedeno také bylo, že rozhodnutím ze dne 29.5.2012 (neuveďeno č. I) byla zastavena výplata starobního důchodu od 8.5.2012, ač šlo o odejmutí.

Dle názoru soudu v této věci nelze aplikovat ani § 118a odst. 1 ani 2 odst. zákona č. 582/1991 Sb., neboť ani objektivní odpovědnost příjemce dávky (starobního důchodu) není bezbřehá, žalobkyně žádné rozhodné skutečnosti nezamlčela, zejména nepracovala v předmětné době a nelze tedy po ní spravedlivě požadovat vrácení žalovanou vyčísleného přeplatku, jelikož pochybení spočívá jediné a pouze na žalované s ohledem na shora uvedené skutečnosti. Ani dle názoru Ústavního soudu ČR nelze všechna zákonná ustanovení vykládat přehnaně formalisticky, čemuž tato věc plně odpovídá i při respektování zřejmého veřejného zájmu na vrácení neprávem vyplacených dávek od jejich příjemců, ale nelze přehlédnout ani dobrou víru žalobkyně, že vyplácené důchodové dávky přiznané rozhodnutím správního orgánu jí náleží, jelikož žádnou jinou důchodovou dávku nepobírala. Toto fatální pochybení ze strany žalované je málo pochopitelné, neboť systém zpracování důchodových dávek nespočívá pouze na jedné osobě, ale nejméně na zpracovateli dávky, aprobantovi i vedoucím příslušného oddělení. Naproti tomu pojištěnec nemá šanci ovlivnit kvalitu a rychlost rozhodování žalované jako správního orgánu, jehož rozhodnutí mají být v souladu se zákonnými předpisy i s ohledem na presumpci správnosti správního rozhodnutí, což se v této věci žalované vůbec nepovedlo.

V souladu s § 88 zákona č. 582/1991 Sb. ve znění platném od 1.1.2010 je smyslem námítkového řízení přezkoumat rozhodnutí správního orgánu tak, aby na konkrétní nesouhlas a námítka účastníka řízení byla dána zcela přesvědčivá, srozumitelná a jasná odpověď formou

správního aktu a vyjasnění toho, jakým způsobem k předmětnému rozhodnutí správní orgán dospěl, což v dané věci však není. Pokud účastník řízení, tj. žalobce, nezjistí z rozhodnutí jeho důvody, nemůže se proti němu účinně bránit a celé další řízení - správní i následné soudní - po podání žaloby pak postrádá svůj primární význam.

Dle soudu v této věci nebyla naplněna zásada, že odvolací orgán se v odůvodnění rozhodnutí o odvolání (tj. námitkách) musí vypořádat se všemi důvody uvedenými v odvolání a uvést, o které právní předpisy a jejich ustanovení se při rozhodování opírá a jakými úvahami se při jejich použití řídil; pokud tak neučiní, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a), odst. 3 s.ř.s.), jak vyplývá i z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu se sídlem v Brně (dále jen **NSS**), který se k otázce přezkoumatelnosti správních rozhodnutí vyslovil rozšířeným senátem v *usnesení ze dne 19.2.2008, č.j. 7Afs 212/2006-74*, v němž uvedl, že: „*je nepřezkoumatelné takové rozhodnutí odvolacího správního orgánu, pokud rozsah provedeného správního přezkoumání nenalezne odraz v písemném odůvodnění rozhodnutí odvolacího správního orgánu*“. K otázce přezkoumatelnosti správních aktů se vyjádřil NSS také v *rozsudku č.j. 7Afs 1/2010-53 ze dne 4.2.2010*, v němž v návaznosti na shora citované usnesení rozšířeného senátu konstatoval: „*Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů je třeba vykládat v jejím skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí v důsledku nemožnosti zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno. Pakliže správní orgán vydá rozhodnutí, které je přezkoumatelné ve správním soudnictví, přičemž z jeho odůvodnění nelze ničeho zjistit (obsah a důvody jeho vydání), je zcela opodstatněný názor soudu, že je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné a je třeba jej pro tuto vadu zrušit*“.

Napadené rozhodnutí žalované je tudíž nepřezkoumatelné, když nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, která je pojmově spjata se soudním přezkumem takového rozhodnutí, zjišťuje soud *ex offo*, přičemž k učinění takového závěru není ani zapotřebí namítání nepřezkoumatelnosti žalobcem; dojde-li soud k závěru, že napadené správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zruší je, aniž by se námitkami žalobce musel věcně zabývat (viz rozsudek NSS ze dne 9.6.2004 sp.zn. 5A 157/2002 publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 359/2004). *V této věci žalobkyně nenamítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, ale vyjádřila nespokojenost s napadeným rozhodnutím ze dne 11.7.2012 a dožadovala se jeho přezkoumání, neboť s ním oprávněně nesouhlasila.*

Soud ze shora uvedených důvodů napadené **rozhodnutí žalované ze dne 11.7.2012 i jemu předcházející rozhodnutí č. I a č. II ze dne 29.5.2012 zrušil pro zjištěné vady řízení**, tj. pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti a nedostatku důvodů rozhodnutí a též proto, že skutkový stav, který vzala žalovaná za základ napadeného rozhodnutí je v rozporu s obsahem dávkového spisu a vyžaduje i jeho doplnění (§ 76 odst. 1 písm. a, b), § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 s.ř.s.), **a věc vrátil žalované k dalšímu řízení**, jak vyplývá z výroku *I. rozsudku*. Soud se tímto omlouvá i za délku tohoto řízení (objektivní důvody).

Žalovaná v této věci nejprve opravdu velice pečlivě zváží další postup i v rámci tzv. dobré správy, přihlédne ke všem zjištěným skutečnostem, doplní dávkový spis potřebnými listinami (*nelze předpokládat, že žalobkyně v roce 2009 jako laik byla schopna posoudit, které*

písemnosti žalovaná potřebuje pro vydání rozhodnutí, aby nesprávně nevyhodnotila údaj o opatrovnictví mentálně postižených sourozenců) a posoudí, zda jsou skutečně splněny všechny zákonné podmínky pro odnětí/zastavení výplaty důchodu a též použití § 118a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. či rozhodne jinak i s přihlédnutím k jejím postupům a též následkům a také ke skutečnosti, že žalobkyně již dosáhla důchodového věku a teprve až poté event. vydá nové rozhodnutí, jímž bude realizovat rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 16Ad 46/2012 ze dne 30.10.2013, jehož výrok i odůvodnění budou zcela v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu a rovněž i zákonů č. 582/1991 Sb. a č. 155/1995 Sb., *bude-li žalobkyně trvat nadále na žádosti ze dne 29.6.2009*. Právním názorem soudu je žalovaná vázána (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), přičemž dle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (11.7.2012).

O náhradě nákladů řízení (výrok II. rozsudku) bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 věta první s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně, která měla ve věci úspěch, však náhradu nákladů řízení nepožadovala.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 30. října 2013

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně